

GD-dierenarts Jos Heijmans:

10 jaar monitoring pluimveegezondheid

“In 2002 verzochten het toenmalige ministerie van LNV en de productschappen de GD om een systeem op te zetten voor monitoring van de diergezondheid in Nederland. Deze diergezondheidsmonitoring beleeft in 2012 haar tiende verjaardag, 10 jaar van werken aan de bewaking en verbetering van diergezondheid in Nederland. Maar ook 10 jaar van aandacht voor volksgezondheid en voedselveiligheid. Dit alles in samenwerking met veel verschillende partijen binnen en buiten de agrarische sector.

In de afgelopen 10 jaar zijn veel ziekteproblemen in een vroeg stadium gedetecteerd en opgelost

In de afgelopen 10 jaar zijn mede via deze monitoring veel zaken in een vroeg stadium gedetecteerd en opgelost. In een aantal gevallen kon, mede dankzij inzet van de beschikbare GD-onderzoeksfaciliteiten en de PPE-praktijksonderzoeksgelden, zo snel mogelijk een oplossing voor de nijpende problemen worden gevonden. Zo was de schade als gevolg van de nieuwe IB-D388 zo groot, dat met voorrang onderzoek werd opgezet om te kijken of met de destijds beschikbare IB-vaccins een effectief ent-schema kon worden opgesteld. En met succes. Een kleine greep uit de vele belangrijke zaken is vermeld in onderstaand overzicht.”

- De monitoring haalt zijn informatie uit meerdere bronnen.
- Gegevens uit het lab, waarbij met name de uitslagen van de onderzoeken in het kader van de georganiseerde dierziektebestrijding en -monitoring van belang zijn, zoals salmonella, Mg, AI en NCD.
 - Gegevens uit de sectiezaal, telefonische contacten en bedrijfsbezoeken.
 - Gegevens uit VMP (Veterinaire Monitoring Pluimvee).
 - Veekijkeroverleg: overleg binnen de GD tussen de verschillende dierenartsen (sectiezaal, onderzoekers en de centrale dierenarts die de telefonische contacten afhandelt).

VMP/IKB-CRA

Het VMP is in 2003, als een vervolg op eerdere initiatieven, gestart als een database gericht op het vastleggen en verwerken van gegevens van dierenartsen. Hierin heeft een deel van de pluimveepraktijken jarenlang vrijwillig gegevens van hun bedrijven ingevoerd die gebruikt zijn bij de monitoring. Gegevens die werden vastgelegd bestonden uit koppelbeelden, diagnoses en antibioticumgebruik. Sinds begin 2011 wordt dit systeem door alle dierenartsen ingevuld en naast het gebruik voor de monitoring, mede gebruikt om het antibioticumgebruik in de sector te meten in IKB-CRA (centrale registratie antibiotica).

Ziekteprobleem	Jaar - kwartaal
Angara Disease (Adenovirus) bij vleeskuikens	2002 - 2 ^e kw
1 ^e uitbraak Salmonella Gallinarum (SG) bij leghennen	2002 - 4 ^e kw
Aviaire Influenza-uitbraak	2003 - 1 ^e kw
Nieuwe IB-stam: IB-D388	2003 - 4 ^e kw
1 ^e geval van chronische enteritis bij leghennen	2004 - 4 ^e kw
ILT-epidemie	2007 - 4 ^e kw
Toename Enterokokken-problemen vleeskuikens	2009 - 1 ^e kw
Coryza- en SG-uitbraken bij leghennen	2009 - 2 ^e kw
Eerste geval productiedalingen door de IBV Xindadi stam	2010 - 2 ^e kw
Eerste aanwijzingen voor nieuwe darmvirussen bij vleeskuikens	2010 - 4 ^e kw
Eerste geval van Hepatitis E bij leghennen	2011 - 2 ^e kw

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee in opdracht van EL&I en PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen: 1) Secties (pathologie). 2) Veekijker: een instrument waarmee de GD via telefoon, bedrijfsbezoeken en overleggen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt. 3) VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee. Via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld.